

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**

 V Holešovičkách 41, Praha 8
 Tel./fax: 286 840 129, 130
 E-mail: seidlova@soc.cas.cz

Hodnocení činnosti vlády a parlamentní opozice v České republice, Polsku, Maďarsku a na Slovensku

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2004</i>
Otázky:	<i>pi.4, pi.5</i>
Termín terénního šetření:	<i>12. – 19. ledna 2004</i>
Počet respondentů:	<i>1 065</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>4. února 2004</i>
Zpracovala:	<i>Adéla Seidlová</i>

V rámci mezinárodní spolupráce agentur provádějících výzkumy veřejného mínění ve střední Evropě CEORG (Central European Opinion Research Group) provedlo v půlce ledna 2004 CVVM šetření zabývající se hodnocením činnosti vlády¹ a parlamentní opozice². Výsledky odpovědí českých respondentů na tuto otázku v časovém srovnání, které nám získaná data umožňují, jsou uvedeny v tabulce 1. V této tiskové zprávě jsou také poprvé prezentovány výsledky zjištěné v červnu 2003.

Tabulka 1: Hodnocení činnosti vlády v ČR (v %).

	leden 2002	leden 2003	červen 2003	leden 2004
rozhodně kladně	4	3	2	1
spíše kladně	42	45	27	26
spíše záporně	34	34	46	49
rozhodně záporně	7	5	15	17
neví	13	13	10	7
celkem	100	100	100	100

V lednu 2004 hodnotilo činnost vlády pozitivně 27 % respondentů, negativně potom 66 %. Ještě před rokem byl však poměr kladných a záporných výpovědí téměř opačný: v lednu 2003 hodnotilo vládu kladně 48 %, záporně 39 % dotázaných. K významnému propadu hodnocení činnosti vlády došlo mezi lednem a červnem 2003. Mezi těmito měsíci došlo k poklesu kladných hodnocení přibližně o 20 procentních bodů a na této úrovni se pohybovalo také letos v lednu.

¹ Otázka: „Jak byste hodnotil výsledky činnosti vlády od jejího nástupu?“

² Otázka: „A jak byste hodnotil působení opozice v Poslanecké sněmovně?“

Stejná otázka je v rámci mezinárodní spolupráce CEORG pravidelně pokládána také na Slovensku³ (společnost FOCUS), v Polsku⁴ (CBOS) a v Maďarsku⁵ (TÁRKI). V tabulce 2 je uveden vývoj názorů české, slovenské, polské a maďarské veřejnosti na činnost jejich vlád. Připomeňme, že poslední parlamentní volby proběhly na Slovensku na podzim 2002, v Polsku na podzim 2001 a v Maďarsku na jaře 2002.

Tabulka 2: Hodnocení činnosti vlády v Česku, na Slovensku, v Polsku a Maďarsku v posledních třech letech (v %).

	leden 2002		leden 2003		červen/červenec 2003		leden 2004	
	+	-	+	-	+	-	+	-
Česko	45	42	48	39	30	50	27	66
Slovensko	21	68	-	-	16	75	-	-
Polsko	35	31	32	47	-	-	32	47
Maďarsko	46	42	49	26	33	52	25	59

Poznámka: součet odpovědí „rozhodně kladně“ a „spíše kladně“ je uveden v kolonce označené +, součet odpovědí „rozhodně záporně“ a „spíše záporně“ je uveden v kolonce označené „-“.

Ve všech čtyřech střeoevropských zemích došlo v období mezi lednem 2002 a lednem 2004 k poklesu příznivého hodnocení činnosti vlád těchto zemí doprovázeného nárůstem negativního hodnocení (zejména významné to je v případě Polska, kde sice došlo k poklesu příznivého hodnocení činnosti vlády o 3 procentní body, negativní hodnocení se však zvýšilo o 16 procentních bodů).

Nejhorší hodnocení získává po celé období slovenská vláda od svých občanů a to jak před parlamentními volbami, tak i po nich, kladné hodnocení získává pouze v cca. 20 % případů. Nejlépe byly do ledna 2003 svými občany hodnoceny česká a maďarská vláda, příznivé hodnocení u nich převažovalo nad nepříznivým. V první polovině roku 2003 (mj. v průběhu volebních kampaní před referendem o vstupu těchto zemí do Evropské unie) se však situace v obou případech výrazně změnila a obě země se tak více přiblížily Slovensku a Polsku, kdy pozitivně vládu hodnotí přibližně čtvrtina dotázaných, (necelé) dvě třetiny potom uvádějí hodnocení záporné.

Jak vypadá hodnocení činnosti opozice v Poslanecké sněmovně v období mezi lednem 2002 a lednem 2004, uvádí tabulka 3.

Tabulka 3: Hodnocení činnosti opozice v Poslanecké sněmovně PČR (v %).

	leden 2002	leden 2003	červen 2003	leden 2004
rozhodně kladně	2	2	2	3
spíše kladně	25	25	29	28
spíše záporně	44	40	40	40
rozhodně záporně	11	8	12	14
neví	18	25	17	15
celkem	100	100	100	100

³ Společnost FOCUS prováděla šetření v těchto termínech: leden 2002 – 22. – 29.1.02, 981 respondentů, červenec 2003 – 2. – 8.7.03, 1011 respondentů.

⁴ Společnost CBOS prováděla šetření v těchto termínech: leden 2002 – 10. – 14.1.02, 973 respondentů, leden 2003 – 3. – 6.1.03, 1025 respondentů, leden 2004 – 8. – 13.1.04, 1057 respondentů.

⁵ Společnost TÁRKI prováděla šetření v těchto termínech: leden 2002 – 8.16.1.02, 1502 respondentů, leden 2003 – 3. – 8.1.03, 1030 respondentů, červenec 2003 – 18. – 28.8.03, 1032 respondentů, leden 2004 – 15. – 21.1.04, 1027 respondentů.

Činnost české opozice v Poslanecké sněmovně hodnotíme nyní pouze o málo příznivěji, než činnost vlády, kladné hodnocení uvedlo 31 % respondentů, záporné hodnocení potom 54 %. V časovém srovnání se však od ledna 2002 v hodnocení činnosti parlamentní opozice příliš nezměnilo, pouze v prvním šetření této otázky prováděném po volbách v lednu 2003 nevědělo poněkud více dotázaných, jak činnost opozice hodnotit, než v ostatních šetřeních (tehdy nevědělo, jak činnost opozice hodnotit, 25 % dotázaných, o rok později již pouze 15 %).

Tabulka 4 nám opět ukazuje mezinárodní srovnání České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska.

Tabulka 4: Hodnocení činnosti parlamentní opozice v Česku, na Slovensku, v Polsku a Maďarsku v posledních třech letech (v %).

	leden 2002		leden 2003		červen/červenec 2003		leden 2004	
	+	-	+	-	+	-	+	-
Česko	27	55	27	48	30	53	30	55
Slovensko	25	51	-	-	32	50	-	-
Polsko	23	40	20	44	-	-	-	-
Maďarsko	35	42	22	50	27	48	31	47

Poznámka: součet odpovědí „rozhodně kladně“ a „spíše kladně“ je uveden v kolonce označené +, součet odpovědí „rozhodně záporně“ a „spíše záporně“ je uveden v kolonce označené „-“.

Opozice je hodnocena ve všech čtyřech zemích dosti podobně, úroveň kladného hodnocení se pohybuje většinou mezi 20 – 30 %. Po volbách v České republice nedošlo k výraznější změně hodnocení činnosti parlamentní opozice, dočasně se pouze zvýšil počet respondentů, kteří v lednu 2003 nevěděli, jak činnost opozice hodnotit, v průběhu roku 2003 se však hodnocení opozice v Česku vrátilo na úroveň, kterou mělo před parlamentními volbami.

Na Slovensku jsme po parlamentních volbách zaznamenali mírný nárůst pozitivního hodnocení činnosti parlamentní opozice, stejně tak tomu bylo i v Maďarsku. V Polsku je nejvíce těch lidí, kteří neumějí činnost parlamentní opozice vůbec zhodnotit (téměř 40 % dotázaných oproti cca. 20 % v ostatních třech zemích).